

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY

AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ-EGYLET SZAKLAPJA,

MINT

AZ „ERDÉLYI GAZDA“ ÖNÁLLÓ MELLÉKLETE.

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

A méhészetre vonatkozó minden közlemény a „Méhészeti Közlöny“ szerkesztőségéhez czimzendő (Ó-vár, Bástya-utca 9. sz.)

A méhész-egyleti rendes tagsági díj 2 frt. körüli tagsági díj 1 frt.

A tagsági díjak a Méhész-egylet pénztárnoka Gebhardt Döméhez küldendők Kolozsvárt.

Egyleti tagok, a 2 frt rendes, illetőleg 1 frt körüli tagsági díjért ugy az „Erdélyi Gazda“-t, mint a „Méhészeti Közlöny“-t díjtalanul kapják.

III-ik évfolyam.

1888. július 15.

14. szám.

Hogyan gátolhatjuk a here elszaporodását?

Nagyon sokszor hallottam már azt az állítást, hogy a méh, ha annak csakis lépkézettel ellátott keretet adunk: nem dolgozó, hanem herelépet fog építeni s e lépeket az anyaméh bepetézve, méhtelepünk egészen ellesz árasztva a nem szívesen látott falánk herékkel.

Őszintén szólva, nekem olyan méheim — melyek kizárólag herelépeket építenek — soha nem voltak és jelenleg sincsenek; sőt azt is állíthatom, hogy vidékünkön — Nagy-Károly, — daczára, hogy éven át (sokat nem mondva) 2—300 kas és kaptárt szoktam kezelni és rendezni: a méhek ez állítást be nem igazolták. Engedve azonban a privát és nem privát uton hozzám juttatott felszólításoknak, jónak látom-e csiklandós tárgy közelebbi ősmertetését a hozzám kérdést tevők felvilágosításául, kedvelt lapunk, a „Méhészeti Közlöny“ hasábjain kissé alaposabban kidomborítani.

A kérdés tisztázása előtt meg kell azonban jegyez-nem, hogy nálunk — Magyar- és Erdélyország — kétféle, azaz: ingó és ingatlan szerkezetű méh lak van használatban, s hogy — mint azt minden méhész tudja — a kezelési módok mindeniknél más-más eljárást igényelnek; az azonban szórul-szóra áll, hogy a méh, ugy Szatmár, mint Szepes, valamint az erdélyi megyékben is, akár parasztkas, akár Dzierzon kaptárba van elhelyezve: mindég és mindenütt azt szokta legelőbb begyűjteni vagy építeni, mire az időjá-ráshoz képest legnagyobb szüksége van; tehát: ha például virágpor kell, azt gyűjtik ernyedetlen buzgalommal; míg ha dolgozó, vagy herelépek hiányát érezi: akkor, török-szakad, a méh céljától el nem tér soha. Hogy csak egy példát említek fel: itt van a tavaszi lisztgyűjtetés; öröm nézni, hogy versenyeznek a fölszedésben; még a reá nézve kellemetlen, csendháborító gőzmalomba is belépőzik, hogy onnan lisztet orozhasson. Mikor pedig virággal már a természet is bővelkedik, akkor a lisztet önthetjük eléjük bár végtelenségig, sők többé azt figyelemre se fogják méltatni.

De kezdjük az elején, a parasztkasoknál és menjünk sorba.

Mivel rajoztatásra parasztkast, mézelésre pedig egy-leti álló kaptárokat tartok, igen természetes, — minthogy a lépközfal iránt ellenszenvvel viseltetem — hogy természetes lépekre a kaptár kereteihez mindenkor nagy szükségem van s eme szükségletemet rendesen a parasztkasokból fedezem úgy, hogy tavasszal parasztkasaim építményét visszavágom, felmetszem s az ez uton nyert üres lépeket ragasztom a keretekbe. Mondják, hogy ez helytelen eljárás, hogy a kivágott lépek helyére a méhek herelépeket építenek, s hogy ily uton csakis a herék számát növelem; pedig eme leczkék minden alapot nélkülöznek.

Tény, hogy a méh az így visszavágott lépeket ki szokta építeni, de nem olykép, mint sokan állítják, azaz csakis here léppel, mert az nem áll s kik állítják: azokról hajlandó vagyok feltételezni, hogy vagy nem tudják a herelépeket a dolgozó-léptől megkülönböztetni, vagy — mi még sajnósb — egy kas belépítményét sem látták életökben soha s mégis állítást kockáztatnak, miről fogalmok bár egyáltalában nincsen.

Előttem van, felfordított alakban, két drb. parasztkasban levő s a tavaszon megmetszett törzs. Szíves olvasóim is vegyenek magoknak annyi időt, hogy egy, szintén parasztkasban levő törzset felemelve, annak építményét alaposan vizsgálják meg.

Az előttem álló családok mindenike az ajdeszkáig tele van építve s egyikben hét, másikban nyolcz lép épült, még pedig a következő rendben: a jobb és baloldalon mindenikben egy-egy — ugynevezett — veselép; ezekkel párhuzamban, mindenik veselép mellett egy herelép s ezek közt van végre, a még nem említett négy lép, melyek azonban már szabályos dolgozó czellákból állanak, feldiszitve 12—15 nagy anyabölcsővel.

Ösmeretes, hogy a veselépekbe az anya petét nem rak, valamint nem rak dolgozó czellában here petét, rendes körülmények között; tehát csak két darab lépet épi-

tettek a here fevelésre, azon egyszerű okból, mert többre szükségök nem volt; így osztották be összes kasaimban a lépeket, így van ez mindenkinél.

Mikor pedig parasztkasban levő törzseim elrajzoltak, azt mondom nekik, hogy a herelépek helyett is építsenek dolgozó lépeket; azaz: az első raj kivonulásától számítandó 21—22-ik napon elrajzolt törzseim here építményét ismételten visszametszem egész a dolgozó lépekig s mivel ekkor a törzsben fiatalanya van s míg ez megtermékenyül, petét rak, a fiatal méhek kifejlődnek, ugyancsak 24—25 nap telik bele, de egész idő alatt a kivágott herelépek helyébe már új dolgozó lép lett építve s tavasszal, mikor szükségből ismét metszést eszközölöm, sok szép és a Dzierzon keretekbe ragasztható természetes dolgozó lépeket nyerek.

Igy megy nálam — hasonlóan az óraműhöz — évenként szép rendben a dolog és méhesemben, dacára a tavaszi metszésnek, sok herelép nem készül, önként következtethető, hogy a herek sem szaporodhatnak el úgy, mint azt sokan hiszik, de még lépközfal sem kívántatik azok fejlődésének gátolására.

De lássuk, mit művelnek a Dzierzon-kaptárba elhelyezett méhtörzsek?

Az álló Dzierzon-kaptár költő-tere husz darab fél, illetve 10 egész keretet foglal magában, de a rajhoz először ezen keretmennyiségnek csak felét, mondjuk 10 fél keretet adunk a kellő lépkezdettel ellátva. Az első nyolcz napon, mivel ekkor a lépépítés gőzerővel halad, a beadott tiz keret teljesen kiépült; de tán ez idő alatt már egy párral szaporítani is kellett. Tudva azonban, hogy a raj 21 napig, az első új nemzedék kifejlődéséig — mű-lépközfal nélkül is — mindig szép dolgozó lépeket épít, de tekintetbe kell venni azt is, hogy nyolcz nap eltelte után, mivel ekkor a lépépítéstől a fiasítás ápolására sok munkás elvonatik, még mindig 13 nap áll rendelkezésünkre s ez idő alatt a raj, a költőürben még hátralevő másik tiz keretet is szép dolgozó léppel beépíti s ennél többet az első nyáron, egy rajtul nem is kívántunk, még pedig azért nem, mert a raj ezután már csakis herelépeket építene, de meg a lépépítés sok mézbe is kerül, a mézleget pedig naprul-napra fogy, tehát ne építtessünk, had hordjanak csak mézet.

A legközelebbi tavaszon, ha az áttelelés szerencsésen megtörtént, az idő kedvező s paraszt kasaimat felmetszettem, a szép dolgozó lépdarabokat keretekbe illesztettem, kibontom Dzierzon kaptáromat is és azon lép mellé, melyen az anya petézik egy-egy lépkezdetes keretet függeszték elöl és hátul, azt ilyenkor a méhek elég gyorsan és pedig dolgozó lépekkel be is építendik.

Ha már elkészült az új lép s azon már az anya petézik is: újra meg újra adok egy lépkezdetes keretet s ezt mindaddig folytatom, míg a rajzasi ösztön fel nem ébred, míg méheim a herelép építéshez nem fognak. Ezt látva, beszüntetem a manipulációt, a megkezdett herelépes keretet hátra, az ablakig hozom, hadd építsék ki itt tetszés szerint, teljen kedvök szegényeknek!

Lássuk azonban a végeredményt:

Beteleléskor rajomtól elvettem hat kiépített keretet, — hogy a meleg jobban összetartható legyen — bent maradt tehát 14 keret. Tavasszal rajam, a rajzasi vágy fölébredéseig, rendszeren épít 5—6 szép dolgozó lépet, tekintettel azonban a méhek hajlamára: a két utolsó keretet, mivel azt herezellákkal töltik ki, benn hagytam s így csakis 4 keret új dolgozó lépet nyertem, mihez a beteleléskor is kivett négy keretet hozzá téve: van egy kaptár után 8 keret dolgozó lép fölöslegem, a mit azonnal be is függeszték a méztérbe, mi által kaptárom két keret híján teljes tele van természetes dolgozó lépekkel. Ez időben kezdődik éppen a repce és később az ákác virágzás és kinyillik a méztér, megperdül a mézszóró s az üres, kipergetett kereteket rakjuk vissza a kaptárba, de csak azért, hogy pár nap múlva ismét a mézszomjas pergető lámpájára akasszuk.

A munka tehát itt is láthatólag minden fennakadás nélkül halad s az a félelmetes jószág: a here, sem dézmálja mézünket, mert komolyan állítom, hogy nincsen oly mülép, mely az itt leirt eljárással a versenyt kiállani képes volna.

A földolog mindenesetre az, hogy mivel a mülép ára a zsebben marad, kevesebb kiadással több hasznot produkálhatunk, a miért — én legalább úgy vélem — talán nem egészen érdemlem meg collega uraimtól a szurásokat, miket a mülép mozdatásáért kaptam.

Külömben minden ut Rómába vezet s ki a költséget odáig bármely uton győzi, hát kerüljön; a kevéssé tehetősek azonban válasszák a rövid, a legrövidebb utat, mert mindnyájan egy cél felé igyekezve nem nehezíthetünk, azért ha valamelyikünk a rövidebb, a kevesebbe kerülő utat választva, minket megelőzött, módjában van azonban bárkinnek is: akár a más, a kár a saját kárán tapasztalni, mert hát: kinek a pap, kinek a papné!

Károlyi Gyula.

Egy új találmány.

Egy német méhészlap hirdetést tett közzé, melyben melegen ajánlotta az „Appiollé” nevű folyadékot a méhek egysítesére és a rablók elűzésére. Praktikus méhészlévén: szívesen megpróbálok mindent, mit célszerűnek gondolok; azért nevezett folyadékból is két üveggel hozattam kísérletül s mondhatom, váratlan eredményt értem el. Kétféle kísérletet tettem; először: egyenge családodt erősítettem meg, melyre 4 keret költést s rajta méheket használtam fel. Párosítás előtt a költést és a méheket, valamint a gyenge családodt is 1—15 csepp appiollal befecskenedeztem s 10 percz múlva azokat összeraktam és semmiféle ellenséges támadást nem tapasztaltam. Másik kísérletem az volt, hogy egy gyenge családhoz, melynek hátulsó lépét befecskenedeztem, két keret befecskenedezett költést — méhekkal együtt — tettem, de azokat a befecskenedés után azonnal összeraktam s a méhek nyugodtan maradtak. Ezen két kísérlet tökéletesen meggyőzött arról, hogy e folyadékkal birmikor és

bármily családokat egyesíthetünk veszély nélkül s azért méhésztársaimnak csak a legmelegebben ajánlhatom. Ára 60 kr., költséggel együtt 80 kr., a mi bizony elég drága s nagyon jó lenne, ha az orsz. vegyikísérleti állomás elemezné e folyadékot, hogy itthon is előállítható volna. Megrendelhető Prokop Józsefnél Friedlauban, Csehország.

Töltényi Antal.

* * *

Hisszük, hogy az igen tisztelt méhésztársunk által ösmertetett találmány megfelel a célnak, úgy az anyásítás, mint a méhcsaládok egyesítésénél. Feleslegesnek tartjuk azonban, hogy azért külföldre küldjük a pénzt Mert rendelkezésünkre áll, más és könnyebben megszerezhető eszköz e célra. Már régóta és kiváló sikerrel használják a pézsmát. Ha egy milligrammnyi pézsmára 30—35 csöpp borszeszt töltünk s fölrázzuk: néhány perc alatt erős pézsmaszag lesz a borszesz. A pézsmának az üveg aljára történt leülepedése után itatós papírra csöpögtetjük a borszeszt s a papírt két- vagy többfelé osztva, az egyesítésre használt családokhoz adjuk, illetőleg az alj-deszkára helyezük, a mit legcélszerűbb a méhek hazatakarodása után tenni. A pézsmabeadás után három-négy óra múlva már egyesíthetjük a családokat. Egyetlen milligrammnyi pézsmára 25—30 család egyesítéséhez elégséges s így, bizonyára sokkal olcsóbb a Prokop találmányánál.

Az új szert megrendeltük s annak idején lehető tüzetesen fogjuk ösmertetni. (Szerk.)

Méhészeti kirándulás.

Megindult a méhészekből álló népes társaság, hogy a régi jó, s már-már feledékenységre ment szokást megújítva: sorba vizsgálja a Kolozsvár határán lévő méhészeteket.

Egyletünk alelnöke vezetése alatt álló lelkes méhészkaraván, az első látogatás helyéül a Szentgyörgy-hegyet választotta. Azt a helyet, mely ezelőtt csak néhány évvel a méhészet eldoradója volt. De most sajnosan kell tapasztalunk, hogy egy néhány rősz esztendő kimerítette a méhészek igen nagy részének türelmét. Megapadtak a méhészek s a méhkasok még inkább.

Az S. Augustus méhészetét látogattuk meg első sorban.

A tulajdonos Kolozsvárnak egyik legrégebbi méhésze, s ő dicsekedhetik a legrégebbi méhészettel, ugyanazon a helyen.

Az egész telep ugynevezett parasztkasokkal van beállítva. Egy néhány fedél alatt, a méh-szinben, a többi 12—14-es csoportokban, az Ur szabad ege alatt, a földön. A szemlélő azt képzei, hogy a Mezőségen van s valamelyik vinczellér méhészete áll előtte. Ott a gyíkok és kigyók a méhkasok alatt hűsülnek s a család csak úgy építhet lejjebb-lejjebb, ha előbb lerágja a lépék felé korózó bürköt.

Augustus ur makacs hive a régi rendszernek. Ösmeri Berlepschet is, de neki nem kell a láda. Igen művelt méhket akarunk — ugymond — és agyon babráljuk. Bizzuk a

természetre őket. Ők tudják, hogyan kell megélni. Állhatatosan hiszi, hogy a kopasz földön jól találják magokat „szorgalmas bogárkái”. Ha nehányat elhord a gyík, marad még elég; a hangya pedig semmit sem árt. Ez utóbbi állítás bizonyítása céljából, ott láttuk a kas előtt a hangyabolyt, melynek dombja hatalmasan emelkedett a röplyuk irányába s az oda költözött szorgalmas társaság repülő osztálya a röplyuk körül is egészen otthonosan érezte magát, míg a gyalogosok a kas alatt építék az alagutat, hogy a mézes kamarát megközelíthessék.

Hatvan családot tett ki a tavaszon Augustus s július 5-én hmsz volt a rajok száma. A törzs-családok legnagyobb része rajzásra készen állott.

Innén a Csiki J. József tagtárs méhészetébe mentünk át. Augustustól idáig épen egy évszázadnyi ugrás a méhészeti kulturában. Egy csinos pavillon s két, igen célszerűn épült méh-szin lépi meg a szemlélőt. A pavillon a brüni rendszer szerint, 12-ös álló kaptárakból van összeállítva, míg a méh-szinek Göndöcs-kaptárakkal, anya-nevelőkkel és átmeneti kasokkal vannak berendezve.

A berendezés gondos és olyan méhészre vall, ki még a kísérlet terén áll ugyan, de önállóan, tervszerűen méhészkedik.

Osszesen 89 jó erős családot találtunk a három méhesben, de a helyiségek több száz család elhelyezésére alkalmasak.

A telep kezelése jelenleg a Geganfurtner, ösmert nevű méhészkészleté alatt van.

Csiki tagtársunk kitünő méhészete teljesen lebilincselte a társaság figyelmét, vendégszeretete pedig magát a társaságot, annyira, hogy nem jutott idő arra, hogy megtekintsük még a Hutter-féle, két családra redukálódott méhészetet is, minek megszemlélése jobb időkre halasztott.

Vegyes közlemények.

— Egyletünk t. tagjait, kik a múlt évi tagsági díjakat még nem fizették meg: felkérjük, hogy kötelezettségüknek megfelelően sziveskedjenek eleget tenni. A tagsági díjak Gebhardt Döme egyleti pénztárnokhoz küldendők.

— Rendes tagsági díj egy évre két forint. Körli tagsági díj 1 forint. Egy községből, vagy egy vidékről egyszerre jelentkező 12 egyén, ha egyszerűs mint a tagsági díjat is beküldi, körli tagnak fog vétetni.

— Tanítók, a nemes czél iránti tekintetekből, kivételesen 1 frt díj fizetés mellett körli tagnak felvétetnek.

— A körli tagok az 1 frtért úgy az „Erdélyi Gazdát”, mint a „M. Közlönyt” díjtalanul kapják, amellyel mindazon kedvezményekben részesülnek, melyekben a rendes tagok.

— Felhívjuk tagtársainkat, hogy a kiknek annak idejében a „Méhészeti kalauz” című dolgozatból példányokat küldött egyletünk elárusítás végett, a befolyt összeget, esetleg a megmaradt példányokat haladék nélkül küldjék be egyletünk pénztárnok, Gebhardt Döméhez.

— „**Méhészeti kalauz**“, Albu Józsefnek e jeles szakmunkája kapható Kolozsvárt, a Demjén L. könyvkereskedésében. Ára e dolgozatnak csak 30. krajczár. Tartalma következő: Előszó. A méh. Anyaméh. A dolgozó méh. A here. A sejték. A rajzás. A műrajkészítési módok. A közönséges műraj. Az összeseprett műraj. A sipoló-raj. A szűzraj. A dobjaj. Az éhraj. A tartalék anyák A családok kezelése. A kiteleltetés. Tavaszi teendők. Spekulatív (számításból) étetés. A család ápolása. Méhek kezelése mézélés alatt. A mézélő családok rajzásának megakadályozása és az anya peterakásának korlátozása. A méhek ellenségei. A darázsok. A rablóméhek. A méhek betegségei. A vérhas. A költésenyv (fiásítás rothadása). Az anyátlanság A röpképtelenség. Legelő. A méhszin. Az ingatlan (paraszt) kasok kezelése. Mi különbség van egy keretes és egy parasztkasba helyezett raj előhaladásánál. A betelelendő parasztkasok minősége. Méhészeti vezérelvek. A mű-méhészet eszközei. I. Hogyan kell a kaptárt a méhekre nézve kényelmessé tenni? II. Lehet-e szabadba kitenni a népkaptárt? III. Hogyan kell felszerelnünk és benépesítenünk a kaptárt? További beszerzési kellékek. A méhészeti termékek értékesítéséről. I. Eczet. II. Méz-szesz (Cognac). III. Mézpezsgő. IV. Mézbor.

— **A kaptárok vasuti szállítási árának mérséklése**, mely fontos kedvezményt sikerült egyletünknek megszerezni — máris feltűnő különbséget idézett elő az iparüzleti kaptárok megrendelésében. Minthogy előreláthatólag, a gyártással arányban nem álló, nagymennyiségű megrendelés fog érkezni: előre figyelmeztetjük méhésztársainkat, hogy már a jövő évi kaptár-szükségeit fedezéséről igyekezzenek még az idén és mielőbb gondoskodni, hogy az iparüzlet az előállítandó mennyiségről idején tájékozva legyen. A megrendelések teljesítésénél az előjegyzési sorrendet meg fogja tartani az iparüzlet. Előjegyzéseket egyletünk is elfogad s tagjai részére a megrendeléseket jövőre is készségesen teljesíteni fogja. Ezzel kapcsolatban megjegyezzük, hogy még néhány kaptár van raktáron.

— **Egyletünk új és tagsági díjt fizető tagjainak** névsorát egy idő óta nem közölhetjük lapunkban a tér szűke miatt. Minthogy azonban szükségesnek tartja választmányunk, hogy e tekintetben a régi gyakorlat érvényben maradjon: abban állapodott meg, hogy időről-időre külön mellékletet fogja adni az új tagok névsorát s nyugtázza egyszersmint a fizetéseket. Egyletünk összes tagjait feljuttató terjedelmes mellékletet közelebből már adni fogjuk.

— **Abend András** VI. kerület méh. vtanítójának utazási programja július hóra: július hó 15-én Hidvégen, 16-án Előpatakán, 17—18-án Sepsí-Szt.-Györgyön, 19-én Maksán, 20-án Csernáton, 21—22-én Kézdi-Vásárhelyt, 23-án Torján, 24-én Kovásznán, 25-én Zagonban és 26-án Brassóban tartandó méhészeti előadásokat.

— **Hosszul megy a mézélés.** Ez az általános panasz az idén is. Ritka vidéken van kivétel. A rossz idő miatt sem az akác-, sem a hárs-virágot nem használhatták ki méheink. A Kolozsvárt és vidékén méhészkedő társaink sem örülnek az ideai eredménynek. Rosszul ütött ki ez az esztendő is. Egyletünk méheit júniusban is étetni kellett — szükségből; pedig a Hugó nap jó állapotban érte. Termésünk fél annyi, mint a tavaly volt. „Hója“, „Szentgyörgyhégy“ és „Békás“ valamivel jobb. Csak a „Harmadvölgy“ volt kielégítő.

— **Ötven sejtőközfal egy kilóban.** Csiki J. József tagtársunk annyira tökéletesítette sejtőközfal-gyártást, hogy most már két dekagramm súlyú lemezeket állít elő. Ugy tudjuk, hogy azt a finomságot eddig még egyetlen gyáros sem közelítette meg. Az idénről már megkészt ugyan e jeles gyártmány, de Csiki ur ígérte, hogy jövőre nagyban gyártásával — akár egész Magyarország szükségletét fedezni fogja. A műsejt készítésnek eme tökéletesítése kiváló haszon a méhésre nézve, mert most már ugyanazon áron majdnem két annyi műsejtet szerezhetnek, mint eddig.

— **Eladó olcsó és jó kaptárok.** Egyik méhésztársunk hivatali áthelyezés miatt, méhészetét kénytelen áruba bocsájtani. Több méhcsalád és jó karban levő kaptár, (ujak is) rendkívül olcsó árban eladó. Kaptárok külön is kaphatók. Megrendelést közvetiti elnökségünk.

Kérdések rovata.

12. Mi az oka annak, hogy az idén, a szabályosan befogott másodrajaim, melyekben az anyát láttam a befogás alkalmával, anyátlanság miatt elzültek s több másod rajam, úgy a Berlepsch, mint a vesszőkashból megszökött?

Feleletek rovata.

12. Ha a kaptár tiszta és pokhálmómentes volt, más okból nem szühetett meg a raj, mint azért, mert az anya vagy már a befogáskor, vagy azután elpusztult. A nép szétzülésének oka sem lehet más, mint az anya elveszése. A másod raj anyja terméketlen levén, a párosodási kiöpiülés alkalmával pusztulhatott el. Vagy áldozatul esett valamely méh-ellenségnek, vagy — eltévesztvén a kaptárt — idegen kaptárba ment be s leöletett. Ily esetben a raj rendszerint szétoszlik, ha a befogás alkalmával nem adunk egy friss fiásítós keretet. Ajánlatos, hogy a 2-od vagy 3-ad rajoknak (ha Berlepsch-kaptárba fogjuk be) adjunk egy keret friss fiásítást. Ez esetben az anya megtermékenyülése is könnyebben megy.

A szerkesztő üzenetei.

G. H. L. 6 nagyságának. Fehéregyháza. Az alapszabályok értelmében, a tagsági díj fizetési kötelezettség a belvitattástól számítva öt évig tart. — K. Gy. urnak. N.-Károly. Köszönet az újabb küldeményért. A kívánt lapokat Ön részére 2 forintért megküldheti kiadóhivatalunk. A kért munká ára 65 kr. — K. B. urnak. Ágostonfalva. A megrendelést megtettük. A kijelölt vonalon fog menni és most már az új, olcsóbb szállítási árban. — G. P. urnak. M.-Sályi. Kiválóan örülünk a sikérnek. A küldemény megjött. Üdvözlétünket! F. J. urnak. Arad. Készen érkezett, a jövő számban fog jönni. Köszönjük.

Szerkesztésért felelős: **Bodor László.**

Felügyelő bizottság: **Albu József, Fodor Gyula, Gebhardt Döme, Szentgyörgyi Lajos, Wieder József.**

Nyomatott Gáman János örökösénél Kolozsvárt. Bel-Középutca Minorita-épület.